

Narzędzia i metody wspierania rozwoju zawodowego na wyższych uczelniach

Marzena Bichta

**Uniwersytet Marii Curie - Skłodowskiej
w Lublinie**

Biuro Karier

Podstawowe aktywności człowieka:

- **Uczenie się** (zdobywanie wiedzy, podnoszenie kwalifikacji)
- **Praca** (zarabianie na życie)
- **Dom i rodzina** (organizacja domu i rodziny)
- **Wypoczywanie** (rekreacja)
- **Działalność społeczna** (bycie obywatelem)

Czynniki motywujące do pracy:

- wykorzystanie zdobytego wykształcenia,
- wykonywanie odpowiedzialnych zadań,
- walka z nudą,
- kontakty z ludźmi,
- wypełnianie roli społecznej,
- pieniądze,
- chęć bycia potrzebnym,
- chęć rozwoju społecznego i zawodowego,
- niezależność,
- chęć realizacji własnych zainteresowań.

Obszary jakie „organizuje” praca zawodowa w życiu człowieka:

- **Struktura czasu** (regularne godziny zajęć, podporządkowywanie planów ograniczonym często możliwościom czasowym)
- **Kontakty społeczne** poza obrębem rodziny
- Uczestnictwo w zbiorowym, sensownym i **celowym działaniu**
- Zajmowanie określonej **pozycji społecznej**, na której budowane jest własne **poczucie tożsamości**
- Możliwość **regularnej aktywności**.

Wartości

bezpośrednio łączące się z pracą:

- **ekonomiczne** - aktywność zawodowa podejmowana w celu otrzymania zewnętrznej gratyfikacji - pensji, świadczeń socjalnych itp.,
- **psychologiczne** - praca daje wewnętrzną przyjemność, samorealizację, poprzez najlepsze spożytkowanie własnych zdolności, zainteresowań, kwalifikacji, doświadczeń,
- **społeczne** - wykonywanie zadań związanych z pracą daje możliwość poszerzania swoich kontaktów społecznych, daje szansę określenia się w hierarchii społecznej, a także daje poczucie prestiżu. W naszej kulturze społeczeństwo wytwarza pewną presję na swoich dorosłych członków, aby podejmowali pracę.

Poradnictwo zawodowe na wyższych uczelniach

Tło .... w liczbach

- Polski „boom edukacyjny”
  - 1990r. – 400 000 studentów
  - 2003r. – **2 000 000 studentów**
- **510 osób na 10 000 mieszkańców** kończy studia wyższe
- 6 miejsce na świecie
- **427 wyższych uczelni** – rekordowa liczba w Europie
  - 126 – uczelnie publiczne (1 344 000 studentów – 69,8%)
  - 301 – uczelnie niepubliczne
- **50% współczynnik scholaryzacji** – na studia idzie połowa rocznika

A jednocześnie....

- Na kierunkach technicznych studiuje – **14% - 17% studentów** (średnia w Unii Europejskiej – 26%)
- Najbardziej popularne kierunki studiów
  - Marketing i zarządzanie (8,2%),
  - Kierunki pedagogiczne (5,5%),
  - Ekonomia (4,2%)
  - Języki obce (4,2%).

A jednocześnie....

- **ponad 50%** - studenci zaoczeni i wieczorowi
- Ludzie na studiach są na utrzymaniu rodziców – **późne wchodzenie w dorosłość** – w Polsce pracuje 1/3 osób w wieku 20-24 l., w krajach starej UE – ponad 50%
- **przewaga kobiet na studiach** (o 500 000 więcej)

A jednocześnie....

- **28%** osób z wyższym wykształceniem pracuje w zawodach i na stanowiskach wykorzystując zdobyte kwalifikacje, reszta poniżej kwalifikacji lub zupełnie poza nimi – źle zainwestowane pieniądze w edukację
- **35%** wyjeżdżających za granicę to osoby z wyższym wykształceniem – deprecjacja kapitału

Biura Karier

Po co?

Dlaczego Biuro Karier?

- Dosłowne tłumaczenie angielskiej nazwy *Careers Service*
- Pomysł przywędrował do Polski z Wielkiej Brytanii, gdzie istniejące przy każdej wyższej uczelni biura są ważną częścią systemu doradztwa zawodowego, wspierając rozwój gospodarki opartej na wiedzy

Trochę historii Biura Karier UMCS

- 25/07/1997 powstanie Biura Karier UMCS (na podstawie umowy między UMCS i WUP w Lublinie)
- 1998 przystąpienie do Konwentu Założycielskiego Ogólnopolskiej Sieci Biur Karier (OSBK)
- 01/12/2003 Biuro Karier UMCS samodzielną jednostką Uczelni
- 01/09/2004 wpisanie Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej do rejestru agencji zatrudnienia jako agencja pośrednictwa pracy w zakresie pośrednictwa pracy na terenie RP oraz agencja doradztwa personalnego. Obowiązki wymienionych instytucji rynku pracy pełni na terenie UMCS Biuro Karier.

Biuro Karier – po co?

- **Główny cel:**
pomoc studentom i absolwentom w wejściu i efektywnym funkcjonowaniu na rynku pracy
- **Cel pośredni:**
promocja studentów i absolwentów UMCS na rynku pracy – podnoszenie prestiżu i atrakcyjności Uczelni.

czyli...

- działania na rzecz wykorzystania zdobytych w procesie uczenia się umiejętności do praktyki gospodarczej*
- wsparcie w zakresie efektywnego wykorzystania dobrze wykształconej kadry*
- Wsparcie sektora MSP poprzez pomoc w rekrutacji i selekcji pracowników*

*Zgodnie z założeniami Strategii Lizbońskiej:

Strategia lizbońska – droga do sukcesu zjednoczonej Europy, UKIE, Warszawa 2002.

Główne obszary działania:

Na rzecz studentów, absolwentów i innych osób poszukujących pracy:

- Indywidualne i grupowe poradnictwo zawodowe
- informacja zawodowa i edukacyjna
- pomoc w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych
- pomoc w tworzeniu Indywidualnych Planów Działania
- wsparcie psychologiczne, wsparcie kryzysowe
- Szkolenia, warsztaty i treningi
- Pośrednictwo pracy
- Działania badawcze – losy absolwentów, badania ankietowe studentów i pracodawców
- Organizacja spotkań z pracodawcami, prezentacji firm na Uczelni, targów pracy, case'ów itp.
- Promocja aktywności poza tokiem studiów (praktyki, wolontariat, działalność w organizacjach studenckich)

Projekty finansowane ze środków UE:

- **Stáže absolwentów UMCS w przedsiębiorstwach regionu lubelskiego** (ZPORR, Działanie 2.6 – Regionalne Strategie Innowacyjne i transfer wiedzy)
- **Akademia Rozwoju Zawodowego** (ZPORR, Działanie 2.1 - Rozwój umiejętności powiązanych z potrzebami regionalnego rynku pracy i możliwości kształcenia ustawicznego w regionie)

Bieżąca działalność Biura Karier UMCS

- Indywidualne poradnictwo zawodowe
- Grupowe poradnictwo zawodowe / trening umiejętności miękkich
- Akcja „**Podziel się pasją**”
- Pośrednictwo pracy (dylemat...)
- Program praktyk poza tokiem studiów
- **Kariera Cafe** – audycja w Akademickim Radiu Centrum

Rola poradnictwa zawodowego w szkolnictwie wyższym

Poradnictwo zawodowe

- staje się coraz bardziej istotnym **procesem o charakterze społeczno-politycznym**, dominującym w planach i strategiach rozwoju, polityce kraju, ustawodawstwie dotyczącym problem w kształcenia, planowania kariery zawodowej i zatrudnienia.

Koszty błędnych decyzji zawodowych

- **Koszty społeczno – ekonomiczne**
  - Koszty ekonomiczne związane z bezrobociem, (reorientacją zawodową, przekwalifikowaniami, kosztami patologii społecznych wynikających z długotrwałego bezrobocia)
- **Koszty osobiste**
  - koszty emocjonalne (frustracja, zniechęcenie, spadek motywacji do działania, niska samoocena, brak poczucia własnej wartości)
  - Koszty życia osobistego (niski finansowy poziom życia, wpływ na stosunki rodzinne, towarzyskie, wpływ na rozwój psychofizyczny dzieci itp..)

Obecny **pożądan**y charakter doradztwa zawodowego

- wsparcie zamiast doradzania
- pomoc w rozwijaniu umiejętności potrzebnych w samodzielnym konstruowaniu kariery
- motywowanie do ciągłej nauki, wspieranie decyzji edukacyjnych,
- budowanie postaw otwartości poznawczej
- doradztwo życiowe – przygotowanie do umiejętności zachowania równowagi między życiem zawodowym i osobistym, godzenia ról
- psychologia pozytywna – praca na zasobach a nie na lukach kompetencyjnych
- profilaktyka wypalenia zawodowego
- Budowanie umiejętności czerpania z różnorodności opartej na odejściu od stereotypów i schematów myślenia
- Budowanie świadomości i gotowości do korzystania z własnych praw (polityka równości płci, gender mainstreaming)
- .....
- .....
- .....

*Musimy sobie świat przemyśleć na nowo.
Myślimy ciągle według starych schematów
w rzeczywistości, która jest już inna.*

Ryszard Kapuściński

Dziękuję!

marzena.bichta@umcs.lublin.pl

Uniwersytet Marii Curie - Skłodowskiej
w Lublinie

